

1 חוק אזורים חופשיים לייצור בישראל, התשנ"ד-1994

פרק א': פרשנות

1. מטרת החוק

מטרת חוק זה הן לקדם ולעודד פיתוח וייצור במדינת ישראל, יצירת מקומות עבודה, שיפור במאזן התשלומים, צמיחה כלכלית, הגברת הכושר התחרותי בשוקי העולם ומשיכת השקעות כלכליות ישירות חדשות.

2. הגדרות

בחוק זה -

"אזור חופשי" או "אזור" - אזור שנקבע לפי סעיף 19;

"בזק" - כמשמעותו בסעיף 1 לחוק הבזק;

"בעל זכיון" - תאגיד שמטרתו להקים, לפתח ולנהל אזור חופשי ואשר קיבל זכיון על פי חוק זה;

"בעל שליטה" - כמשמעותו בסעיף 32(9) לפקודה;

"גוף פרטי" - כל תאגיד שאינו גוף ציבורי;

"גוף ציבורי" - ממשלת ישראל, רשות מקומית, תאגיד שהוקם לפי חוק, גוף שנמצא בבעלות או בשליטה ישירה או עקיפה של הממשלה או של רשות מקומית, לרבות חברת בת ממשלתית וחברה מעורבת כמשמעותו בחוק

החברות הממשלתיות, וכן כל גוף המתקצב, במישרין או בעקיפין, מתקציב המדינה;

"הועד הציבורי" - הועד הציבורי שמונה לפי סעיף 5א;

"הכללים" - כללי היישום להפעלת אזור חופשי שתקבע המועצה ותפרסם מכוח חוק זה;

"המועצה" - מועצת האזורים החופשיים המוקמת לפי חוק זה;

"הפקודה" - פקודת מס הכנסה;

"השר" - שר האוצר ²;

"חוק הבזק" - חוק הבזק, התשמ"ב-1982;

"חוק החברות הממשלתיות" - חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975;

"חוק הפיקוח על המטבע" - חוק הפיקוח על המטבע, התשל"ח-1978;

"חוק מע"מ" - חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975;

"חוק ניירות ערך" - חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;

"חוק התכנון והבניה" - חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965;

"מוסד כספי" - כמשמעותו בחוק מע"מ;

"מס עקיף" - מכס, מס קניה, בלו, היטל סחר וכן כל מס או היטל אחר שמוטל או שיוטל על יבוא טובין, אך למעט מס ערך מוסף;

"מס ערך מוסף" או "מע"מ" - כמשמעותו בחוק מע"מ וכן מס בלו מוסף החל ביהודה, שומרון וחבל עזה;

"נציג מוסמך" - נציג, של משרד ממשלתי, של יחידת סמך או של רשות שהוקמה על פי חוק, למעט רשות מקומית, הפועל מכוח חוק זה באזור חופשי;

"פקודת החברות" - פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983;

"ספק שירותים נילווים" - מי שקיבל רשיון למתן שירותים נילווים באזור חופשי לפי חוק זה;
"עסק באזור חופשי" או "עסק באזור" - גוף פרטי שקיבל רשיון להפעיל עסק באזור חופשי לפי חוק זה;
"שירותים נילווים" - שירותים לעסקים באזור אשר לדעת המועצה ראוי לתיתם באזור, כדי להבטיח את הפעלתם התקינה והיעילה של העסקים באזור ואשר אינם כלולים בשירותים שבעל הזכיון חייב לספק באזור, וכן מסעדות, ושירותים הניתנים על ידי מוסד כספי לכל מי שפועל באזור, לרבות לעובדיו;
"תשתיות" - דרכים, מסילות ברזל, קווים עלילים או תת-קרקעיים להולכה או להעברה של חשמל, בזק, ביוב, מים, דלקים, מיתקנים להולכת גז, לסילוק פסולת ולטיפול בביוב; ולענין בזק - גם מערכות אלחוט, בכפוף לאמור בסעיף 65.

פרק ב': מועצת האזורים החופשיים

3. הקמת המועצה

- (א) מוקמת בזה מועצת האזורים החופשיים.
(ב) המועצה היא תאגיד.
(ג) המועצה היא גוף מבוקר כמשמעותו בחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב].
(ד) מקום מושבה של המועצה יהיה באזור החופשי הראשון שיוקם; הוקם אזור חופשי נוסף, יהיה מקום מושבה של המועצה בירושלים והיא תהיה רשאית להקים סניפים ומשרדים בכל אזור חופשי שיוקם.

4. תפקידי המועצה וסמכויותיה

(תיקון התשנ"ו)

(א) ואלה תפקידי המועצה וסמכויותיה:

- (1) לאתר ולהציע שטחים שיהיו אזורים חופשיים תוך התייחסות להיקפם, לצרכי המשק, להיצע, לביקוש, לפריסה, לסוגי העסקים שיוקמו באזורים ולכל תנאי נוסף שתמצא לנכון ולהביאם לאישור הממשלה כאמור בסעיף 19;
- (2) לקבוע כללים בכל הענינים הדרושים להפעלת האזורים החופשיים ולניהולם;
- (2א) לפקח על פעולותיו של בעל הזכיון ועל קיום תנאי הזכיון, ובכלל זה לדון ולהחליט בכל ענין הקשור בזכיון, לרבות שינוי תנאיו, התליתו, הגבלתו, ביטולו והמשך תוקפו.
- (3) למנות מבין חבריה ועדת מכרזים לבחירת בעלי זכיון כאמור בסעיף 20(א);
- (4) לבדוק בקשות לרשימות להפעלת עסק באזור חופשי או למתן שירותים נילווים באזור, לאשרם או לדחותם וכן לקבוע בהם תנאים;
- (5) לרכז עבור בעלי הזכיון, העסקים באזור וספקי השירותים הנילווים שאינם מוסד כספי באזור את כל הליכי מתן האישורים הנדרשים לפעולתם;
- (6) לשמש גוף מוסמך למינוי מפקחים לפי חוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985; כל מינוי יהיה באישור השר הממונה על החוק שלפיו נקבעה עבירה מסוימת כעבירה מינהלית ולגבי אותן עבירות שהשר אישר לענין זה;
- (7) לדאוג להקמת נציגויות מוסמכות באזור ולסייע לנציגי המוסמך בהפעלת סמכויותיו באזור;
- (8) לפעול על פי כל סמכות שתוקנה לה בדיון.
- (ב) במילוי התפקידים ובהפעלת הסמכויות כאמור בסעיף קטן (א) יפעל חבר המועצה במגמה להגשים את מטרות החוק.

(תיקונים: התשנ"ו, התשס"ג)

(א) במועצה יהיו ארבעה עשר חברים שימונו כדלקמן:

(1) שבעה נציגים של המגזר העסקי שימנה השר על פי המלצת הוועד הציבורי; הנציגים יומלצו, לאחר שנתנו את הסכמתם להתמנות כחברי המועצה ונתקיימו בהם התנאים הקבועים בחוק זה, מתוך רשימה שהרכיב הוועד הציבורי, לאחר שפנה לציבור להציע מועמדים ופרסמה בעתונות; כן רשאי הוועד לקבל הצעות מינוי נציגים, מבעל הזכיון;

(2) ששה נציגי הממשלה שימונו השרים הבאים, כל שר מקרב עובדי משרדו: ראש הממשלה, שר האוצר, שר התעשייה והמסחר, שר העבודה והרווחה, שר הפנים, והשר לאיכות הסביבה.

(3) נציג אחד של הגופים הציבוריים שענינם בשמירת איכות הסביבה, שימנה השר בהתייעצות עם השר לאיכות הסביבה, מתוך רשימת מועמדים שיגישו לו גופים אלה; לענין זה, "הגופים הציבוריים שענינם בשמירת איכות הסביבה" - הגופים המפורטים בתוספת לחוק ייצוג גופים ציבוריים שענינם בשמירת איכות הסביבה (תיקוני חקיקה), התשס"ג-2002.

(ב) הרכב המועצה ושמות חבריה יפורסמו ברשומות.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), עד לבחירת בעל הזכיון הראשון יכהנו במועצה נציגי הממשלה בלבד; עד למינויים ימלא השר את תפקידי המועצה.

(ד) חברי המועצה שהם נציגי הממשלה ימונו לראשונה תוך שלושים ימים; חברי המועצה שהם נציגי המגזר העסקי ימונו לראשונה תוך שלושים ימים מיום בחירת בעל הזכיון הראשון.

5א. הוועד הציבורי

(תיקון התשנ"ו)

(א) הממשלה תמנה, לפי הצעת שר האוצר, ועד ציבורי אשר ימליץ על מינוי חברי המועצה שהם נציגי המגזר העסקי.

(ב) הוועד הציבורי יהיה של חמישה חברים, וזה הרכבו:

(1) שופט שיציע שר המשפטים, אשר יכהן כיושב ראש הוועד הציבורי;

(2) ארבעה חברים בכירים בתחום המשק והכלכלה או אנשי סגל אקדמי במועצה להשכלה גבוהה.

(ג) על חבר הוועד הציבורי יחולו, בשינויים המחוייבים, הוראות סעיף 9, ובלבד שבמקום הוועד הציבורי כאמור באותו סעיף תבוא הועדה שמונתה לפי סעיף 18ב לחוק החברות הממשלתיות.

(ד) תקופת כהונתו של חבר הוועד הציבורי היא שלוש שנים; חבר הוועד הציבורי יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו אם התקיים בו אחד מאלה:

(1) התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;

(2) הורשע בעבירה שיש עמה קלון;

(3) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו;

(4) אם הממשלה מצאה כי אינו ממלא תפקידו כראוי.

(ה) רוב חברי הוועד הציבורי יהיו מנין חוקי בישיבותיו, החלטות הוועד יתקבלו ברוב קולות החברים הנוכחים; היו הקולות שקולים יהיה ליושב ראש הוועד קול נוסף.

(ו) חברי הוועד הציבורי יהיו זכאים לגמול השתתפות בישיבות בשיעור הגבוה ביותר בהתאם לסעיף 96 לפקודת החברות.

(ז) הוועד הציבורי יעמוד לביקורתו של מבקר המדינה.

(ח) על אף הוראות סעיף 5(א), חברי הוועד הציבורי, הראשונים, יהיו אותם חברי הוועד הציבורי שמונו לפי סעיף 6 לחוק

(ט) פקעה תקופת כהונתם של חברי הועד הציבורי הראשונים, תמנה הממשלה חברים אחרים לועד ציבורי על פי חוק זה.

6. יושב ראש המועצה

(א) המועצה תבחר את יושב ראש שלה מבין חבריה; עד לבחירה ואישור כאמור בסעיף קטן (ב) ישמש נציג השר יושב ראש המועצה.

(ב) ישיבת המועצה שבה ייבחר יושב ראש המועצה תנוהל בידי השר או בידי מי מטעמו; המינוי טעון אישור השר.

7. תקופת כהונה

(תיקון התשנ"ו)

(א) תקופת כהונתו של חבר המועצה תהיה שלוש שנים וניתן לשוב ולמנותו, ואולם לא יכהן חבר במועצה יותר משלוש תקופות כהונה עוקבות.

(ב) נמחק.

(ג) פקעה כהונתו של חבר המועצה במהלך תקופת כהונתו, ימונה חבר חדש במקומו ליתרת תקופת כהונתו על פי ההרכב הקבוע בסעיף 5(א).

8. פקיעת כהונה

(תיקון התשנ"ו)

(א) כהונתו של חבר המועצה תפקע לפני תום התקופה שלה נתמנה אם התקיים אחד מאלה:

(1) התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;

(2) הורשע בעבירה שיש עמה קלון;

(3) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו;

(4) אם הוא נציג הממשלה - חדל לעבוד במשרד שבו עבד בעת מינויו או אם ראה השר שמינה אותו כי הוא

אינו ממלא את תפקידו כראוי, ואם הוא נציג המגזר העסקי - אם ראה השר, בהתייעצות עם הועד הציבורי, כי

הוא אינו ממלא את תפקידו כראוי;

(5) הועבר מתפקידו בהחלטה של שני שלישים מחברי המועצה ובאישור השר;

(6) נתקיימו בו נסיבות אשר היו מונעות את מינויו כחבר מועצה על פי סעיף 9.

(ב) נודע לשר, למועצה או לאחד מחבריה כי מתקיימת בחבר מועצה אחת מהוראות סעיף קטן (א)2, (3) או (6) יודיעו על

כך ללא דיחוי לועד הציבורי; מצא הועד הציבורי כי התקיימו לגבי חבר מועצה נסיבות כאמור, לאחר שנתן לו הזדמנות

להשמיע את טענותיו, יודיע לשר כי עליו להעבירו מכהונתו.

9. תנאי כשירות והגבלה לאחר סיום הכהונה

(תיקון התשנ"ו)

(א) חברי המועצה יהיו אנשים, שהועד הציבורי אישר, שמתמלאים בהם תנאי הכשירות הנדרשים לפי סעיפים 96ב עד 96ה

לפקודת החברות, וכן תנאי הכשירות הקבועים בסעיף 16א לחוק החברות הממשלתיות; מצא הועד הציבורי כי למועמד

לכהונה כחבר המועצה יש זיקה אישית, עסקית או פוליטית לשר או לסגן שר, הוא לא ימונה אלא אם כן מצא הועד הציבורי

שיש לגביו שיקולים של כשירות מיוחדת לכהונה האמורה. לענין החוקים האמורים, ולענין סעיף זה, "חברה" היא כל אחד

מאלה:

(1) עסק באזור החופשי;

(2) בעל זכיון;

(א2) ספק שירותים נילווים;

(3) בעלים של אחד מהמנויים בפסקאות (1) עד (א2).

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), קשרים עסקיים שהם שגרתיים ורגילים, קשרים עם עסק באזור החופשי או קשרים עם ספק שירותים נילווים, או עם בעליהם, או קשרים כאמור עם בעל הזכיון, או עם בעליו, אשר הועד הציבורי קבע כי אינם מהותיים ואין בהם כדי ליצור ניגוד ענינים עם החברות במועצה, לא ייחשבו לענין החברות במועצה כקשר מהותי להנהלה העסקית של החברה או של תאגיד קשור לו.

(ג) חבר המועצה לא יכהן כדירקטור בחברה או בחברה הנשלטת בידי חברה ולא יעסק כעובד, כממלא תפקיד אחר או כיועץ של חברה או של חברה נשלטת בידי חברה במשך שנה מיום סיום כהונתו.

(ד) חברי המועצה שאינם עובדי המדינה דינם כדין עובדי המדינה לענין החיקוקים הבאים:

(1) חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969;

(2) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959;

(3) חוק שירות הציבור (מתנת), התש"ם-1979;

(4) חוק העונשין, התשל"ז-1977 - העבירות הנוגעות לעובדי ציבור;

(5) פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971;

(6) פקודת הנזיקין [נוסח חדש];

(7) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969.

9א. פיזור המועצה

(תיקון התשל"ו)

(א) ראה השר כי המועצה אינה ממלאת את תפקידיה לפי חוק זה, יודיע ליושב ראש המועצה, כי אם תוך תקופה שיקבע לא תמלא המועצה את המוטל עליה כפי שפירט בדרישתו הוא יפעל לפיזור המועצה כאמור בסעיף קטן (ב).

(ב) לא מילאה המועצה את המוטל עליה, במועד שקבע השר בהודעתו לפי סעיף קטן (א), רשאי הוא באישור הממשלה, להורות על פיזור, ולהטיל את ביצוע תפקידיה, עד למינוי מועצה חדשה, על מי שיקבע; לפני החלטת הממשלה כאמור תינתן למועצה הזדמנות להביא עמדתה בפני הממשלה.

(ג) תוך 45 ימים מיום פיזור המועצה תמונה מועצה חדשה בדרך הקבועה בחוק זה.

10. חובת גילוי ואיסור התקשרות

(א) חבר המועצה שיודע כי הוא קשור או עשוי להיות קשור, במישרין או בעקיפין, בעצמו או על ידי קרובו, סוכנו, שותפו או חברה שהוא בעל ענין בה, בעסקה או בענין העומדים לדיון במועצה או בועדה מועדותיה, יודיע על כך, בכתב, ליושב ראש המועצה מיד לאחר שנודע לו כי העסקה או הענין האמורים עומדים לדיון, ולא יהיה נוכח בדיוני המועצה או הועדה כאמור, ולא ישתתף בהחלטה המתייחסת לעסקה או לענין או הקשורה בהם.

(ב) חבר המועצה, קרובו, סוכנו, שותפו או תאגיד שאחד מהאמורים הוא בעל שליטה בו או מנהל או נושא משרה אחר בו, לא יתקשר עם בעל זכיון או עם עסק באזור החופשי.

(ג) בסעיף זה -

"קרוב" - כמשמעותו בסעיף 76(ד) לפקודה;

"נושא משרה" - כמשמעותו בסעיף 96כד לפקודת החברות;

11. נוהל עבודת המועצה

(תיקון התשנ"ו)

- (א) החלטות המועצה יתקבלו ברוב של חברי המועצה הנוכחים.
- (ב) החלטה של המועצה תהיה תקפה רק אם בעת קבלת ההחלטה נכח מנין של ששה חברים לפחות, שמתוכם לפחות שלשה נציגי הממשלה ושלושה חברים לפחות, כל עוד מורכבת המועצה מששה חברים או פחות.
- (ג) המועצה רשאית להקים מבין חבריה ועדות קבועות או לענין מסוים ובלבד שבכל ועדה יהיה לפחות חבר אחד שהוא נציג הממשלה.
- (ג1) חמישה או יותר מבין חברי המועצה רשאים לפנות לשר אם קיים לדעתם חשש כי החלטה שקיבלה המועצה תגרום לפגיעה בענינים חיוניים של המדינה; השר רשאי להורות על עיכוב ביצוע ההחלטה לתקופה שלא תעלה על 14 ימים שבמהלכם תקיים המועצה דיון נוסף בהחלטה, בנוכחות השר או מי שהוא הסמיך לענין זה.
- (ד) המועצה רשאית לקבוע לעצמה סדרי עבודה ככל שלא נקבעו בחוק זה או לפיו.
- (ה) לענין תשלום גמול והוצאות, דין חברי המועצה כדין דירקטורים לפי חוק החברות הממשלתיות.
- (ו) החלטה של המועצה או ועדה מועדונית לא תיפסל מחמת זה בלבד שבזמן עשייתה היה מקומו של חבר במועצה או בוועדה, לפי הענין, פנוי מכל סיבה שהיא.

12. תקציב המועצה ומקורות המימון

(תיקון התשנ"ו)

הוצאות המועצה כפי שיאושרו על ידי ועדת הכספים של הכנסת, יכוסו בידי בעלי הזכיון לפי כללים שתקבע המועצה.

פרק ג': נציגים מוסמכים באזור

13. קביעת נציגים מוסמכים

- (א) כדי להקל על פעילות המועצה, בעלי הזכיון והעסקים באזור החופשי, תזמין המועצה, ככל שייראה לה רצוי, בהסכמת בעלי הזכיון, נציגים מוסמכים להקים ולהפעיל נציגויות של הרשויות המוסמכות בשטח האזור החופשי.
- (ב) הזמנה כאמור בסעיף קטן (א) תופנה לשר הממונה על המשרד הממשלתי או יושב ראש מועצת הרשות, לפי הענין, ומשנתבקשו כאמור יעשו כן, אלא אם כן הסכים השר לפטור אותם מכך.

14. מעמד הנציג המוסמך וסמכויותיו

- (א) בכל ענין שלא נמסר לסמכות המועצה יהיה לכל נציג מוסמך מעמד של המשרד הממשלתי או של הרשות על פי דין שמכוחם הוא פועל; השר הנוגע בדבר רשאי לקבוע את סמכויותיו של הנציג המוסמך ואת הנהלים והכללים לפעולתו במגמה להקל על הפעלה יעילה של האזור החופשי.
- (ב) הנציג המוסמך יישאר עובד הגוף שאותו הוא מייצג.

15. החלטות הנציג המוסמך או הגורם המוסמך

- (א) בעל זכיון, עסק באזור או כל אדם מעונין, יפנה אל הנציג המוסמך, בין במישרין ובין באמצעות המועצה, בכל בקשה הנוגעת לאזור החופשי שהיא בתחום סמכויות המשרד הממשלתי או הרשות הנוגעים לענין.
- (ב) החלטת הנציג המוסמך או החלטת המשרד או הרשות, לפי הענין, בבקשה, תינתן תוך 45 ימים ממועד קבלתה; לא ניתנה כל החלטה תוך המועד האמור, יראו את הבקשה כאילו נענתה, ובלבד שהוגשה לגורם המתאים ובהתאם להנחיותיו.

- (א) בכפוף לאמור בכל דין, רשאי מי שרואה עצמו נפגע מהחלטה שניתנה לפי סעיף 15(א) להגיש עליה ערר, בעצמו או באמצעות המועצה, לגורם המוסמך לפי כל דין לדון ולהחליט בערר.
- (ב) לא נקבעו בדין הליכים לענין הערר לפי סעיף קטן (א), יקבע כל שר הנוגע לענין, בהתייעצות עם המועצה, ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, את הגורם המוסמך לדון ולהחליט בערר וכן כללים לגבי אופן הגשתו והדיון בו.
- (ג) על אף האמור בכל דין, החלטה בערר לפי סעיף זה תינתן תוך 60 ימים ממועד הגשת הערר.

17. מימון הנציגים המוסמכים

- (א) הוצאות הקמת משרדי הנציגים המוסמכים באזור החופשי ימומנו על ידי המועצה.
- (ב) תקציב הוצאות ההחזקה והתפעול השוטף של משרדי הנציגים המוסמכים באזור יכוסה בידי המועצה.
- (ג) השר יקבע את השיטה ואופן ההתחשבות שבין המועצה לבין הגופים שיש להם נציג מוסמך באזור.

פרק ד': קביעת אזור חופשי

איתור שטחים לאזור חופשי

(תיקונים: התשנ"ו, התשס"ט)

- (א) המועצה, בהתייעצות עם מנהל רשות מקרקעי ישראל (להלן - הרשות), עם יושב ראש המועצה הארצית לתכנון ולבניה ועם המנהלים הכלליים של משרד התעשייה והמסחר והמשרד לאיכות הסביבה, תאתר ותמליץ לשר על שטחים המוצעים לאזורים חופשיים ובלבד שבמועד ההצעה יהיו השטחים בתחום אזורי עדיפות לאומית; לענין זה, "אזורי עדיפות לאומית" - האזורים שנקבעו לפי סעיף 40 לחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן - חוק לעידוד השקעות הון).
- (ב) (1) השטחים המוצעים לאזורים חופשיים ייבחרו מתוך השטחים המיועדים לתעשייה בתכנית מתאר ארצית או בתכנית מתאר מחוזית כמשמעותם בחוק התכנון והבניה;
- (2) על פי בקשת המועצה, תוכל המועצה הארצית לתכנון ולבניה או ועדת משנה שלה שמונתה לכך, לאשר ייעוד שטחים נוספים לתעשייה לענין חוק זה, גם אם אינם כלולים בתכנית מתאר ארצית או מחוזית; החלטת המועצה הארצית או ועדת המשנה תינתן תוך 90 ימים מיום הגשת הבקשה לגבי אותו אזור.

19. קביעת אזור חופשי

(תיקון התשנ"ו)

- (א) הממשלה, לפי הצעת השר, תקבע את האזורים החופשיים תוך 30 ימים מהיום שבו נמסרה לה ההצעה לגבי אותו אזור; הודעה על הקביעה תפורסם ברשומות.
- (ב) הממשלה תממן את הוצאות הקמתן של תשתיות מסוימות שיפורטו במסמכי המכרז עד לגבול כל אזור שנקבע; ביקש בעל הזכיון להביא תשתיות נוספות עד לגבול האזור, יהיה רשאי לעשות כן בתיאום עם השרים הנוגעים לענין, ובלבד שיחולו עליו כל ההוצאות הכרוכות בתשתיות אלה וניתנו כל האישורים הנחוצים על פי כל דין.
- (ג) קבעה הממשלה אזור חופשי ופורסמה על כך הודעה ברשומות, כאמור בסעיף קטן (א), יראו בכך ראייה שאינה ניתנת לסתירה כי הקמת האזור החופשי הינה צורך ציבורי לענין פקודת הקרקעות (רכישה לצורכי ציבור), 1943, כי הפעלת סמכויותיו של השר לפי אותה פקודה דרושה ונחוצה לצורך הציבורי כאמור.
- (ד) אזור חופשי יוצא מתחום שיפוטה של הרשות המקומית שבה הוא מצוי ולמועצה יוקנו בתחום האזור כל התפקידים

פרק ה': בעלי זכיון

20. ועדת מכרזים

(תיקונים: התשנ"ו, התשס"ט)

(א) ששת נציגי הממשלה במועצה וכן נציגי הרשות - יהוו ועדת מכרזים לבחירת בעלי זכיון (להלן - ועדת המכרזים); נציג השר יהיה יושב ראש ועדת המכרזים.

(ב) (1) ועדת המכרזים תקבע את תוכן המכרז ותנאיו ואת ההוראות והתנאים שיקבעו בזכיון, ככל שגדרש לדעתה למלוי הוראותיו של חוק זה ולשם הגשמת מטרותיו;

(2) בין השאר רשאית ועדת המכרזים לקבוע בזכיון תשלומים שישלם בעל הזכיון לטובת אוצר המדינה במקרה של אי הגשמת היעדים שנקבעו בזכיון או במקרה של הפרת תנאים שנקבעו בו, כולם או חלקם, וערבויות שעל בעל הזכיון להמציא למועצה לשם הבטחת מילוי תנאי הזכיון ודרכי מימושו, וכן תנאים למתן הזכיון לזוכה במכרז; בין מסמכי המכרז יכללו גם עיקרי הסכם הפיתוח והסכם החכירה שיחתום בעל הזכיון עם הרשות לגבי מקרקעי ישראל פנויים, לפי תנאים שתקבע הרשות.

(ב1) ועדת המכרזים תקבע את סדרי עבודתה ואת דרכי השגתן וקבלתן של הצעות.

(ג) מכרז לבחירת בעל זכיון יפורסם תוך 120 ימים מיום הקמת המועצה בשני עיתונים יומיים בשפה העברית שלפחות אחד מהם הוא עיתון נפוץ כמשמעותו בסעיף 1א לחוק התכנון והבניה.

(ד) חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992, והתקנות על פיו לא יחולו על המכרז לבחירת בעל זכיון, ועל הענקת זכויות לפי חוק זה.

21. בחירת בעל זכיון

(תיקון התשנ"ו)

(א) המבקש להיות בעל זכיון (להלן - המבקש) יגיש הצעה לוועדת המכרזים תוך התקופה שתיקבע על ידיה, ואשר לא תעלה על 120 ימים; ועדת המכרזים רשאית להאריך את המועד להגשת הצעות בתקופה או בתקופות נוספות שלא יעלו יחד על 45 ימים נוספים.

(ב) ועדת המכרזים תבחר בעל זכיון תוך 100 ימים מהמועד האחרון שנקבע להגשת הצעות.

(ג) סברה ועדת המכרזים כי המבקש אינו עומד בתנאי הכשירות לפי סעיף 22, או שיש לדחות את בקשתו מטעמים של פגיעה בבטחון המדינה או בכל ענין חיוני אחר של המדינה, תודיע על כך למבקש בכתב במהלך התקופה שנקבעה לבדיקת הצעות, ולמבקש תהיה זכות להשמיע טענותיו בפני ועדת המכרזים לפי כללים שייקבעו.

(ד) לכל אזור חופשי ייבחר בעל זכיון אחד; הודעה על בחירתו תימסר למועצה ותפורסם ברשומות.

22. תנאי כשירות

(א) על המבקש לקיים אחר כל אלה:

(1) להיות -

(א) גוף פרטי;

(ב) רשום כעוסק לענין חוק מע"מ;

(ג) בעל יכולת כספית וארגונית מספקת להקמתו, לניהולו ולהפעלתו של אזור חופשי;

(ד) בעל יכולת, כישורים וידע לניהול ולהפעלה של אזור חופשי;

(2) הגיש למועצה תכנית עסקית לפרויקט שהוא מציע, המצביעה על יתרונותיו בצירוף מכתבי כוונות מעסקים המעוניינים לפעול באזור שבהם יצוינו המספרים המשוערים של העובדים שיועסקו;

(3) בחמש השנים שקדמו למועד שבו הגיש את הבקשה לאישורו כבעל זכיון:

(א) לא הורשע, הוא או בעל שליטה בו או מי שבידיו אמצעי השליטה בבעל שליטה כאמור, בעבירה שיש עמה קלון או בעבירה על בטחון המדינה;

(ב) לא הוכרז פושט רגל או לא היה בעל שליטה בחברה שפורקה על ידי בית משפט במועד הגשת הבקשה לפירוקה או במחצית השנה שקדמה לכך, אלא אם כן שוכנעה ועדת המכרזים כי הפירוק לא נבע ממעשיו או ממחדליו.

(ב) המועצה תקבע בכללים את הדוחות והמסמכים שעל המבקש להגיש ומועדם.
(ג) בסעיף זה -

"אמצעי שליטה" - כמשמעותם בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;

"עבירה על בטחון המדינה" - עבירה שנקבעה בצו שר הבטחון באישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת.

23. זכיון

(תיקון התשס"ט)

(א) בחרה ועדת המכרזים מועמד לבעל זכיון, תעניק לו המועצה זכיון לארבעים ותשע שנים.

(ב) בתום התקופה האמורה בסעיף קטן (א) תהיה רשאית המועצה להאריך את הזכיון או להעניקו לאחר, והכל בכפוף להוראות סעיף 22 וסעיף קטן (א).

(ג) המועצה רשאית, באישור השר, לבטל זכיון, להגבילו או להתלותו, בכל אחד מהמקרים הבאים, ובלבד שניתנה לבעל הזכיון הזדמנות להשמיע את טענותיו:

(1) בעל הזכיון או בעל השליטה בו לא קיים הוראות חוק זה, התקנות או הכללים על פיו, או התחייבויותיו כלפי המועצה;

(2) חדלו להתקיים בבעל הזכיון אחד או יותר מהתנאים בסעיף 22;

(3) מונה לבעל הזכיון כונס נכסים או מפרק זמני או ניתן צו לפירוקו או שבעל הזכיון החליט על פירוקו מרצון.

(ד) בוטל, הוגבל או הותלה הזכיון כאמור בסעיף קטן (ג) יראו בכך עילה עצמאית לרשות מקרקעי ישראל לבטל את הסכם הפיתוח או הסכם החכירה, לפי הענין, שבינה לבין בעל הזכיון.

(ה) על ביטול לפי סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) יחולו הוראות חוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), התשל"א-1970, למעט תרופת אכיפה לפי סעיף 4 לחוק האמור.

(ו) המועצה תהיה רשאית להעניק לבעל זכיון שייבחר, במקום בעל זכיון שזכיונו בוטל, את הזכיון ליתרת התקופה כאמור בסעיף קטן (א) או לתקופה אחרת שתקבע, ובלבד שלא תעלה על ארבעים ותשע שנים.

23א. העברת זכיון

(תיקון התשל"ו)

(א) בעל זכיון רשאי להעביר, לשעבד או לעקל זכיון שקיבל לפי חוק זה, ובלבד שנתקבל לכך אישור מראש של המועצה.

(ב) היה בעל הזכיון תאגיד בעל הון מניות -

(1) רשאי מי שמחזיק באמצעי שליטה בו, להעביר לאחר בדרך כלשהי, במישרין או בעקיפין, עשרה אחוזים או יותר של אמצעי שליטה אחד, בין בבת אחת ובין בחלקים, או את הזכות למנות דירקטור, אחד או יותר או את מנהלו הכללי, ובלבד שקיבל לכך מראש את הסכמתה של המועצה.

(2) רשאי מי שמחזיק באמצעי שליטה בו להעביר לאחר בדרך כלשהי, במישרין או בעקיפין, אמצעי שליטה באופן המקנה לאחר שליטה בבעל הזכיון, ובלבד שקיבל לכך מראש את הסכמתה של המועצה.

(3) רשאי אדם לרכוש, במישרין או בעקיפין, בעצמו או ביחד עם קרובו או עם אחרים, הפועלים בתיאום עמו דרך קבע, יותר מעשרה אחוזים של אמצעי שליטה אחד בבעל זכיון, בין בבת אחת ובין בחלקים, או את הזכות למנות דירקטור, אחד או יותר או את מנהלו הכללי, ובלבד שקיבל לכך מראש את הסכמתה של המועצה.

(ג) היה בעל הזכיון תאגיד שאינו בעל הון מניות, רשאי בעל זכות בעלות או שליטה בו, להעבירה לאחר בדרך כלשהי, במישרין או בעקיפין, ובלבד שקיבל לכך מראש את הסכמתה של המועצה.

(ד) אישור המועצה יינתן בהתמלא התנאים הבאים:

- (1) הנעבר נטל על עצמו את כל חובותיו והתחייבויותיו של המעביר על פי החוק והזכיון, ואת כל החובות וההתחייבויות שהוא נטל על עצמו עקב היותו בעל זכיון;
- (2) הנעבר עומד בכל התנאים והדרישות שנדרשו והנדרשים מהמעביר;
- (3) אין בהעברה כדי לפגוע בטובת האזור או בטובתו או בענינו של מי שקשור באזור או פועל בו, והיא אינה עלולה לפגוע בטובת הציבור או בעניניה של המדינה;
- (4) ההעברה לא תפגע בהשגת מטרות חוק זה;
- (5) ההעברה מבטיחה את תקינות ההפעלה של האזור.

(ה) בעל הזכיון ידווח למועצה על כל העברה של אמצעי שליטה בו, במישרין או בעקיפין, תוך שבעה ימים מהמועד שבו נודע לו על כך.

(ו) בסעיף זה -

"החזקה", "שליטה" ו"אמצעי שליטה" - כמשמעותם בחוק ניירות ערך;

"המעביר" - בעל הזכיון או המחזיק באמצעי שליטה בו;

"הנעבר" - מי שקיבל זכות להחזיק בזכיון, במישרין או בעקיפין.

(ז) הועבר הזכיון או הועברו אמצעי שליטה בבעל זכיון בניגוד להוראות סעיף זה, רשאית המועצה לבטל את הזכיון.

24. סמכויות בעל זכיון

(תיקון התשל"ו)

(א) בעל זכיון יהיה רשאי, בכפוף להוראות חוק זה, לעשות כל אחד מאלה:

- (1) לתכנן, לבנות, להקים, להפעיל ולנהל אזור חופשי, ולשם כך לבצע כל פעולה בהתאם להוראות חוק זה;
- (2) להקים ולהפעיל עסקים באזור, בכפוף לאישורם על ידי המועצה, ובלבד שעסק כאמור יפעל באזור החופשי באמצעות תאגיד נפרד מבעל הזכיון עצמו;
- (2א) לספק שירותים נילווים באזור, בכפוף לאישורם על ידי המועצה, ובלבד שמתן שירותים נילווים ייעשה באמצעות תאגיד נפרד מבעל הזכיון עצמו.
- (3) למכור, להשכיר, להחכיר או להשכיר בשכירות משנה מקרקעין ונכסים אחרים לעסקים באזור או לספקי שירותים נלווים;
- (4) לבנות ולתחזק באזורים החופשיים בנינים, מחסנים, משרדים, מבנים מסחריים ומתקנים אחרים, לפתח ולתחזק את כל התשתיות הדרושות או הרצויות להגברת יעילות ההפעלה של האזור, או להעניק זכויות לגופים פרטיים אחרים לביצוע האמור;
- (5) לקבוע בצורה חופשית דמי שכירות, אגרות עבור שירותים או מיתקנים באזור החופשי ולקבוע דמי

השתתפות בהוצאות מימון האזור;

(6) להעסיק קבלנים, קבלני משנה, עובדים, חברות ניהול, סוכנים או נותני שירותים לשם ביצוע תפקידיו באזור;

(7) לקבוע, באישור המועצה, נהלים לעסקים באזור ולספקי שירותים נילווים שיקדמו את ההפעלה הבטוחה, היעילה והמוצלחת של האזור, בהתאם לתנאי חוק זה.

(ב) כל הסמכויות, הזכויות, ההגבלות והתנאים המוענקים או החלים על עסק באזור לפי פרק ו' יענקו או יחולו, לפי הענין, גם על בעל הזכיון.

25. חובות בעל זכיון

(תיקון התשנ"ו)

בעל זכיון חייב -

(1) להקים ולהפעיל את האזור החופשי לפי התנאים שייקבעו בזכיון, ובכלל זה לפתח ולתחזק את כל התשתיות הנדרשות בתוך האזור;

(2) לנהל חשבונות ורישומים אחרים של הפעולות באזור, כפי שייקבע בתקנות, ולדווח למועצה על הפעילות באזור כפי שייקבע בכללים;

(3) לשמש מרכז לפניות עסקים באזור ולספקי שירותים נילווים ולטיפול בכל הנושאים הקשורים בהפעלת האזור שלא הוקנו במפורש לגורם אחר לפי חוק זה;

(4) לספק שירותי הספקת מים, תאורה, חשמל, בזק בכפוף לאמור בסעיף 65, ביוב, איסוף פסולת וסילוקה ושירותים נוספים, כיוצא באלה, בין במישרין ובין על ידי התקשרות או הענקת זכויות לגופים פרטיים או ציבוריים למתן השירותים האמורים;

(5) לקיים שירותי אבטחה נאותים, לרבות גידור נאות לאבטחת האזור החופשי ולהפרדתו, בתיאום עם משטרת ישראל, וכן שירותי עזרה ראשונה;

(6) להעמיד לרשות המועצה לפי דרישתה מיתקנים נאותים לשימוש הנציגים המוסמכים באזור;

(7) לשלם למועצה תשלומים כפי שייקבע לפי חוק זה;

(8) להודיע בכתב לבעלי העסקים, קודם להתקשרות עמם, על הכללים וההגבלות לענין הנפקת תעודות מקור עבור טובין שיוצרו באזור, לפי הסכמי סחר בין לאומיים שישראל צד להם.

25א. ביצוע חובות בידי המועצה

(תיקון התשנ"ו)

(א) לא מילא בעל הזכיון חובה המוטלת עליו, או לא ביצע אותה כנדרש על ידי המועצה, רשאית המועצה, לאחר שנתנה לבעל הזכיון הזדמנות להשמיע את טענותיו, למלא את החובה האמורה ולחייב את בעל הזכיון לשאת בכל העלויות הכרוכות בכך.

(ב) בוטל, הוגבל או הותלה הזכיון, תמלא המועצה חובות שהיו מוטלות על בעל הזכיון, אלמלא בוטל, הוגבל או הותלה הזכיון, ובלבד שהן דרושות לדעתה להפעלתו התקינה של האזור.

(ג) מילאה המועצה חובה שהיתה מוטלת על בעל הזכיון, כאמור בסעיף קטן (ב), רשאית היא לקבוע ולגבות אגרות ותשלומים לצורך מילוי החובה.

(ד) בוטל, הוגבל או הותלה הזכיון - תפרסם המועצה מכרז חדש לבחירת בעל זכיון, אשר יבוא במקומו של בעל הזכיון שזכינו בוטל, הוגבל או הותלה, זולת אם נתכוננה באזור מועצה מקומית תעשייתית על פי פקודת המועצות המקומיות [נוסח

26. פעילות באזור בלבד

בעל זכיון יפעל בישראל באזור החופשי בלבד ולא יעסוק, בין במישרין ובין בעקיפין, בעסק או במשלח יד מחוץ לאזור.

פרק ו': עסקים באזור החופשי

27. תנאים להקמת עסק באזור החופשי

(תיקון התשנ"ו)

(א) בעל זכיון רשאי להתקשר עם גוף פרטי שעיקר פעילותו הינה פעילות ייצורית או שפעילותו הינה מתן שירותים לחוץ לארץ, ושאינו עוסק במכירה קמעונאית באזור החופשי או במקום אחר בישראל, או עם קבוצת גופים פרטיים כאמור, להקמתו והפעלתו של עסק באזור; לענין זה יראו את מי שעיקר פעילותו הינה פעילות ייצורית או פעילויותיו האחרות, אם ישן כאלה, טפלות לפעילות הייצורית, וחזקה שפעילויות הינן טפלות כאמור אם ההכנסות מהן מהוות 10% או פחות מהכנסות העסק באזור; שר האוצר רשאי לקבוע נסיבות שבהן הכנסות מסויימות לא תבואנה בחשבון ההכנסות של העסק באזור לצורך חישוב השיעור האמור.

(ב) בעל זכיון לא יתקשר להקמת עסק באזור אלא אם כן נחה דעתו כי יתקיימו לגבי העסק באזור כל התנאים הבאים:

- (1) הוא לא יעסוק בחומרים מסוכנים, רעילים או אסורים ביבוא, בשימוש או בייצור, על פי כל דין, אלא על פי אישור או רשיון של הרשות המוסמכת;
- (2) הוא יעמוד בדרישות הקבועות על פי דין לענין שמירה על איכות הסביבה, בריאות, בטיחות ובטחון הציבור;
- (3) אין בפעילותו משום פגיעה בבטחון מדינת ישראל, בתקנת הציבור או בכל ענין חיוני אחר של המדינה;
- (4) הוא עומד בתנאים כמפורט בסעיף 22(א)(3).

(ג) בסעיף זה,

"שירותים" - למעט שירותים הניתנים על ידי מוסד כספי שאינם שירותי משרד, מינהלה, מיחשוב ושירותים נלווים אחרים ולמעט עסקאות שכר-מכר ושירותים כספיים אחרים ולמעט עיסוק במסחר המתנהל כולו מחוץ לאזור ואינו כולל יצוא מהאזור או ממקום אחר בישראל או יבוא כאמור;

"מכירה קמעונאית" - מכירה למי שרוכש טובין שלא למטרת מכירה או ייצור, לרבות מכירה בחנות המפעל.

27א. התקשרות עם ספק שירותים נילווים

(תיקון התשנ"ו)

(א) בעל זכיון רשאי להתקשר עם ספק שירותים נילווים על מנת שיספק שירותים נילווים, ובלבד שנחה דעתו כי נתקיימו לגביו כל אלה:

- (1) נתקיימו התנאים המנויים בסעיף 27(ב);
 - (2) הוא אינו עסק באזור או בעל שליטה בעסק באזור;
 - (3) בעלי השליטה בו, במישרין או בעקיפין, אינם עסק באזור או בעלי שליטה בעסק באזור, למעט אם הם בעל זכיון או בעלי שליטה בבעל זכיון.
- (ב) ספק שירותים נילווים לא יפעל, במישרין או בעקיפין, מחוץ לאזור החופשי אלא אם כן פעילותו נחוצה לצורך מתן שירותים נילווים או כרוכה בהם.
- (ג) סך כל השטח באזור שבו יהיו זכויות כלשהן לספקי שירותים נילווים לא יעלה על השיעור שנקבע לענין זה על ידי ועדת

המכרזים בזכיון, ובלבד שלא יעלה, בכל עת, על 3% מן השטח הבנוי באזור.
(ד) בסעיף זה, "שליטה" - כמשמעותה בחוק ניירות ערך.

28. רשיון לעסק באזור או למתן שירותים נילווים

(תיקון התשנ"ו)

- (א) המבקש להקים או להפעיל עסק באזור או לספק שירותים נילווים יגיש בקשה לבעל זכיון בדרך שתיקבע בכללים.
- (ב) תוך 7 ימים לאחר שהוסכם על התקשרות כאמור בסעיף 27 ולאחר שנחה דעתו של בעל הזכיון כי המבקש מילא אחר כל הדרישות שבסעיף 27, יעביר בעל הזכיון את הבקשה למועצה, בצירוף המלצתו למתן הרשיון.
- (ג) המועצה תחליט בבקשה תוך 15 ימים מיום שנמסרה לה הבקשה; המועצה רשאית לעכב מתן החלטה לתקופה נוספת של 30 ימים לשם בדיקת פרטים הדרושים לה לשם קבלת החלטה; לא החליטה המועצה בבקשה במועד האמור יראו את הרשיון כאילו ניתן כמבוקש.
- (ד) סירבה המועצה לתת רשיון כמבוקש, תודיע על כך לבעל הזכיון בתוך התקופה האמורה בסעיף קטן (ג) בפירוט הנימוקים, ולמבקש תהיה זכות להשמיע השגותיו בהתאם לכללים.
- (ה) רשיון עסק באזור החופשי או רשיון למתן שירותים נילווים יהיה מוגבל לפעילות שפורטה בו בלבד; שינוי בפעילות מותנה בהסכמת בעל הזכיון ובאישור המועצה.
- (ו) רשיון עסק באזור החופשי או רשיון למתן שירותים נילווים ייחשב לרשיון שניתן על פי כל דין וייחשב לרישום כעוסק לענין חוק מע"מ ולענין הפקודה, ולא יידרש שום אישור או היתר נוסף, בכפוף לאמור בסעיף 27(ב)(1). הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על מועד כספי.
- (ז) אין באמור בסעיף קטן (ו) כדי לגרוע מהוראות כל דין לענין היתר או רשיון לעיסוק במקצוע או במשלח יד.

28א. תנאים נוספים ברשיון

(תיקון התשנ"ו)

- (א) המועצה רשאית להוסיף תנאים לרשיון אם הדבר נחוץ לשמירה או להגנה על איכות הסביבה, הבריאות, הבטיחות או בטחון הציבור (להלן - תנאים נוספים).
- (ב) תוקפם של תנאים נוספים יהיה בתום ששה חודשים מיום שהודע עליהם לבעל הרשיון או במועד מוקדם יותר שקבעה המועצה, כדי למנוע סכנה תכופה לשלום הציבור, לבריאותו, לבטיחותו או לבטחונו.
- (ג) הוסיפה המועצה תנאים נוספים, תתן על כך הודעה מנומקת לבעל הרשיון ולבעל הזכיון.

28ב. ביטול רשיון או הטבות

(תיקון התשנ"ו)

- (א) בוטל רשיון על ידי המועצה, יחדל מי שהיה בעל רשיון לפעול באזור; המועצה תודיע על כך לנציב מס הכנסה ולמנהל המכס ומע"מ וממועד ביטול הרשיון לא יהיה מי שרשימו בוטל זכאי להטבות כלשהן לפי חוק זה.
- (ב) נודע לנציב מס הכנסה או למנהל המכס ומע"מ, לפי הענין, כי עסק באזור אינו עומד בתנאי סעיפים 27(א) או 29, יודיעו על כך למועצה על אף הוראות כל דין, ורשאים הם לקבוע כי העסק באזור לא יהיה זכאי לכל הטבה או הקלה ממסים על פי חוק זה בשנת המס שבה חלה החריגה.
- (ג) נודע למועצה כי חדלו להתקיים בבעל רשיון התנאים לקבלתו על פי חוק זה או כי אינו עומד בתנאי הרשיון, תשלול ממנו המועצה את רשימו אלא אם כן שוכנעה כי התקיים אחד מאלה:

(1) החריגה אינה מהותית;

(2) החריגה הינה חד פעמית;

(3) החריגה נובעת מנסיבות שלבעל הרשיון לא היתה שליטה עליהן והיא אינה נמשכת על פני תקופה העולה על שנתיים רצופות.

(ד) החלטה על פי סעיף זה תינתן רק לאחר שניתנה לבעל הרשיון הזדמנות להשמיע את טענותיו.

פעילות באזור ובמקום אחר בישראל

29.

סימן א' - פרשנות

(תיקון התשנ"ו)

- (א) (1) שר האוצר ימנה ועדת בדיקה של שלושה חברים (להלן - ועדת הבדיקה) ובה שופט בדימוס ושני עובדי משרד האוצר, אשר תפקידה לבדוק פעילויות של עסקים, באזור ובמקומות אחרים בישראל;
- (2) עסק באזור לא יפעל, במישרין או בעקיפין, אלא אם כן קבעה ועדת הבדיקה כי תחום פעילותו באזור שונה מתחום הפעילות שהעסק מקיים או קיים במשך תקופה של שנתיים שקדמה ליום תחילת פעילותו כדין באזור (להלן - קיים), במישרין או בעקיפין, מחוץ לאזור;
- (3) מי שהוא, במישרין או בעקיפין, בעל שליטה בעסק באזור החופשי לא יהיה, במישרין או בעקיפין, בעל שליטה בעסק נוסף במקום אחר בישראל, אלא אם כן קבעה ועדת הבדיקה כי תחום הפעילות שמקיים או שקיים העסק מחוץ לאזור שונה מתחום פעילות העסק באזור;
- (4) מי שמעוניין לעסוק, במישרין או בעקיפין, באזור ובמקום אחר בישראל, יגיש לוועדת הבדיקה בקשה בדרך שתיקבע המועצה בכללים;
- (5) ועדת הבדיקה תחליט בבקשה תוך 15 ימים מהיום שהוגשה לה; לא החליטה הוועדה בבקשה בתוך המועד האמור יראו את הבקשה כאילו אושרה;
- (6) בסעיף קטן זה -
- "תחום פעילות שונה" - ייצור מוצרים שונים, לרבות ייצור מוצר שאינו תחליף למוצר האחר, ייצור מוצרים אשר אינם מהווים חלק מתהליך ייצור אחד, פעילות ייצורית לעומת פעילות שאינה ייצורית או מתן שירותים מסוג מסויים לעומת מתן שירותים מסוג אחר;
- "שליטה" - כמשמעותה בחוק ניירות ערך.

(ב) פעילות באזור החופשי ובמקום אחר בישראל תיעשה באמצעות תאגידים נפרדים.

פרק ז': תנאים השוררים באזור חופשי

סימן א' - פרשנות

30. הגדרות

סימן ב': פטורים והקלות ממסים

בפרק זה -

- "תקופת הפטור" - עשרים השנים הראשונות לפעילותו של אזור חופשי וכן תקופת פטור נוספת שנקבעה לפי סעיף 32;
- "רכב פרטי" - כהגדרתו בפקודת התעבורה;
- "שימוש באזור החופשי" - לרבות הובלת טובין אל מחוץ לאזור החופשי לצורך יצואם לחוץ לארץ או לאזור חופשי אחר.

31. מסים ישירים והוראות ניכוי במקור

(תיקון התשנ"ו)

(א) בתקופות הפטור יהיו בעלי זכיון ועסקים באזור זכאים לפטור מלא ממס הכנסה, מס חברות, מס רווח הון, מס רכוש, מס שבח מקרקעין, מס רכישה וכל מס ישיר אחר, על הכנסות מעסק, ממשלח יד או מנכסים כספיים שנצמחו או שהופקו באזור החופשי; ואולם הכנסה שהופקה ממתן שירות לעסק באזור או לספק שירותים נילווים לא תהיה פטורה כאמור אלא אם כן הופקה בידי בעל זכיון.

(ב) בכפוף לכל אמנה למניעת מסי כפל, על מכירת מניות בחברות שהן בעל זכיון או עסק באזור יוטל, בתקופות הפטור, מס רווח הון שלא יעלה על 15%; נציב מס הכנסה רשאי לדחות את גביית המס למשך ששה חודשים ואולם אם בתוך התקופה האמורה תושקע התמורה בעסק באזור החופשי, יהיה רווח ההון פטור ממס ובלבד שמחירו של הנכס שנרכש בהשקעת התמורה כאמור, יופחת במלוא רווח ההון שנוצר; עלה רווח ההון על עלות הנכס שנרכש, ישולם המס על חלק רווח ההון המרבי אשר המס המשתלם בשלו אינו עולה על ההפרש שבין רווח ההון לבין עלות הנכס שנרכש; מחירו המקורי של הנכס שנרכש יופחת בחלק רווח ההון שהוא ההפרש שבין רווח ההון לבין חלק רווח ההון שבשלו השתלם המס.

(ג) בתקופות הפטור לא תוענק לבעל זכיון או לעסק באזור כל הטבה או תמיכה מתקציב המדינה או בערבות המדינה, או מכוח כל דין אחר.

(ד) לענין סעיף זה -

"נכס כספי" - פקדון ניירות ערך או פקדון אחר של תושב חוץ במוסד כספי באזור;

"תושב חוץ" - כמשמעותו בסעיף 49, ואולם חברה שנמצאת בשליטת תושב ישראל, במישרין או בעקיפין, לא יראוה כתושב חוץ.

(ה) הוראות הניכוי במקור, והוראות הוצאות עודפות החלות מכוח הפקודה, על תשלומים לתושבי ישראל שאינם בעל זכיון או עסק באזור החופשי, יחולו באזור.

32. הארכת הפטור

(א) החל בשנה השבע עשרה להפעלת האזור או שלוש שנים לפני תום תקופת הפטור, לפי המאוחר, רשאית הממשלה להחליט לאחר התייעצות עם המועצה ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, על מתן או על אי מתן תקופת פטור נוספת ובלבד שסך כל תקופות הפטור הנוספות שתתן לא יעלה על עשרים שנים.

(ב) החליטה הממשלה שלא לתת תקופת פטור נוספת יותרו ההפסדים, המותרים לקיזוז על-פי הוראות הפקודה, של בעל זכיון ושל עסק באזור לפי הענין, שהצטברו בתקופות הפטור, בקיזוז כנגד הכנסותיהם בשנים הבאות ויקוזזו מההכנסה שנצמחה או שהופקה באזור בשנים אלה כאמור בפקודה.

33. פטור על רווחים מחולקים

(א) בעל זכיון או עסק באזור החופשי המחלק רווחים שנצמחו או שהופקו באזור או מתוך הכנסה מנכסים כספיים כמוגדר בסעיף 31(ה), יהא חייב במס בשיעור של 15% על הרווח המחולק כמשמעותו בסעיף 51(ח) לחוק עידוד השקעות הון (להלן - רווח מחולק), ויהיה פטור מכל מס אחר.

(ב) בעל מניות בבעל זכיון או בעסק באזור החופשי יהיה חייב במס בשיעור שלא יעלה על 15% על חלקו ברווח המחולק ויהיה פטור מכל מס נוסף; המס האמור ינוכה במקור.

(ג) סך כל המס שחייבים בו בעל זכיון או עסק באזור החופשי ובעל מניות באחד מהם בשל רווח שחולק, לא יעלה על 15%

מסכום הרווח שחולק; עלה סכום המס על השיעור האמור, יהיו בעל הזכיון או העסק באזור פטורים מתשלום מס בסכום העודף כאמור.

(ד) על אף האמור בסעיף 31, יחול מס בשיעור של 15% על רווחים שנצמחו או שהופקו באזור החופשי על ידי עסקים שאינם מאוגדים כחברה.

34. מסים עקיפים

(תיקון התשנ"ו)

במשך כל תקופות הפטור יחולו הוראות אלה לענין מסים עקיפים:

(1) יבוא טובין, למעט רכב פרטי, בידי בעל זכיון או בידי עסק באזור החופשי לשימוש באזור בלבד יהיה פטור מכל מס עקיף;

(2) כל יצוא מהאזור לחוץ לארץ בידי בעל זכיון או עסק באזור יהיה פטור מכל מס עקיף;

(3) טובין ושירותים הנמכרים או הניתנים באזור, או המועברים מאזור אחד לאזור אחר על ידי בעל זכיון או על ידי עסק באזור, לשימוש באזור בלבד, יהיו פטורים מכל מס עקיף.

35. מס ערך מוסף

(תיקון התשנ"ו)

במשך כל תקופות הפטור יחולו הוראות אלה לענין מס ערך מוסף:

(1) יבוא טובין, למעט רכב פרטי, בידי בעל זכיון או בידי עסק באזור החופשי לשימוש באזור - יהיה פטור ממס ערך מוסף;

(2) עסקאות של בעל זכיון ושל עסקים באזור בינם לבין עצמם, עסקאות כאמור בין אזור אחד לאזורים אחרים וכן יצוא טובין ושירותים על ידי בעל זכיון או עסק באזור מהאזור לחוץ לארץ יחויבו במע"מ בשיעור אפס, ובלבד שיתקיימו התנאים שנקבעו בתקנות;

(3) עסקאות של מי שאינו בעל זכיון או עסק באזור עם בעל זכיון או עם עסק באזור שלא חלה עליהן פסקה (2), יחויבו במע"מ בשיעור המלא.

36. שימוש שלא בהתאם למטרות הפטור

(א) ניתנו לגבי טובין פטור או הקלה ממסים עקיפים או ממס ערך מוסף על פי סעיפים 34 ו-35, ונעשה בהם שימוש שלא בהתאם למטרה שבשלה הוענקו הפטור או ההקלה, או שלא בהתאם לתנאים שנקבעו לפי חוק זה, יחולו על הטובין המסים שהפטור או ההקלה ניתנו לגביהם, לפי השיעור החל ביום התשלום.

(ב) לענין תשלום מסים עקיפים ומס ערך מוסף כאמור בסעיף קטן (א), בידי מי שמביא אתו טובין מהאזור החופשי למקום אחר בישראל, יראו אותו כמי שנכנס לישראל מחוץ לארץ ואת הטובין שאתו יראו כטובין שהוא נושא עמו או כמטען לזואי שלו ויחולו עליהם כל דיני היבוא; השר רשאי לקבוע פטורים מהמסים האמורים לפי סכום ערך מרבי או לפי סוג הטובין.

(ג) טובין שהועברו מהאזור החופשי למקום אחר בישראל מבלי ששולמו המסים לפי סעיף זה, יראו אותם כטובין מוברחים ויחולו כל הוראות פקודת המכס.

37. מיסוי על הוצאת טובין מהאזור

(תיקון התשנ"ו)

(א) בכפוף להוראות סעיף 36, העברת טובין מהאזור החופשי למקום אחר בישראל, תיחשב כיבוא הטובין לישראל ויחולו

עליהם כל המסים העקיפים ומע"מ וכן כל ההוראות המתייחסות ליבוא על פי כל דין, למעט לענין חוק הפיקוח על המטבע.
(ב) האמור בסעיף קטן (א) לא יחול על הוצאה זמנית של טובין למקום אחר בישראל לצורך תיקון, חידוש או שיפור, או לצורך ארגון תערוכות ואירועים, אם נתקיימו כל התנאים שבכללים.

38. מס בולים

(תיקון התשנ"ו)

במשך כל תקופות הפטור יהיו מסמכי רכישה או שכירות של נכסים באזור בידי בעל זכיון או עסק באזור פטורים ממס בולים לפי חוק מס בולים על מסמכים, התשכ"א-1961.

39. פטור ממסים ומתשלומים

(א) במשך כל תקופות הפטור יהיו בעלי זכיון ועסקים באזור החופשי פטורים באזור ממסים, היטלים ותשלומים אלה:

(1) מסים עירוניים, לרבות ארנונה;

(2) מסים והיטלים הנובעים מבניית מבנים או מפיתוח קרקע עבור פעולות באזור, וכן היטל השבחה, דמי

הסכמה, ואגרות לפי חוק התכנון והבניה.

(ב) שוכנע השר כי היו לרשות מקומית הוצאות בקשר לפיתוח אתר שנקבע כאזור חופשי, רשאי הוא לקבוע כי היא זכאית לשיפוי מבעל הזכיון בדרך שיוורה.

40. פטור ממסים על מטבע חוץ

במשך כל תקופות הפטור תהיה כל מכירה או רכישה של מטבע חוץ בידי בעל זכיון ועסק באזור החופשי בקשר לפעילותו שם, פטורה מכל מס או היטל.

41. החלת הוראות

סימן ג': יצוא ויבוא באזורים חופשיים

באין הוראה אחרת בחוק זה יחולו לגבי כל מס הוראות החוקים שלפיהם הוא מוטל, וכל מונח המתייחס למס כלשהו יתפרש לפי המשמעות שיש לו בחוק שלפיו מוטל אותו מס.

סימן ג': יצוא ויבוא באזורים חופשיים

42. היתר יבוא כללי

(א) לא יוטלו מכסות או הגבלות כלשהן על יבוא טובין לאזור החופשי לשימוש באזור, בידי בעל זכיון או עסק באזור.

(ב) האמור בסעיף קטן (א) לא יחול על טובין האסורים או המוגבלים ביבוא מחמת היותם אסורים בשימוש או בייצור על פי כל דין או בשל מגבלות החלות עליהם על פי אמנות בינלאומיות שישראל צד להן ושענין איכות הסביבה.

(ג) אין באמור בסעיף זה כדי לבטל תוקפן של הגבלות יבוא ויצוא מטעמי בטחון המדינה.

43. פטור מרשיונות יבוא ויצוא

(תיקון התשנ"ו)

(א) לא יידרש רשיון יבוא עבור טובין לאזור החופשי בידי בעל זכיון או עסק באזור אלא לפי חוק זה, ולא יידרש רשיון יצוא עבור יצוא כלשהו מהאזור בידי בעל זכיון או עסק באזור ובכפוף לאלה:

(1) הוראות סעיף 27;

(2) התחייבויות המדינה בדבר הגבלות ביבוא ויצוא באמנות בינלאומיות שישראל צד להן ושענין איכות

הסביבה;

(3) פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה-1985;

(4) חוק הגנת הצומח, התשט"ז-1956;

(5) חוק הזרעים, התשט"ז-1956;

(6) לגבי יבוא תוצרת חקלאית בלתי מעובדת - גם בכפוף להוראות הנוגעות להגנת הצומח.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), יצוא תוצרת חקלאית בלתי מעובדת מהאזור לחוץ לארץ או העברתה מהאזור למקום אחר בישראל יהא רק על פי היתר של שר החקלאות או מי שהוא הסמיכו וסעיף 31 לא יחול על הכנסה הנובעת מכך.
(ג) האמור בסעיף קטן (א) לא יחול על כלי יריה כהגדרתם בחוק כלי יריה התש"ט-1959, וכן לא יחול לענין היתר או רשיון לפי כל דין שיקבע שר הבטחון בתקנות.

44. החלת ההסכמים הבינלאומיים

הסכמי הסחר הבינלאומיים שישראל צד להם וכן התחייבויות בינלאומיות אחרות של המדינה יחולו על יבוא טובין לאזור ועל יצוא ממנו.

45.

נהלי יבוא ויצוא

4

(א) המועצה, באישור המנהל הכללי של משרד התעשייה והמסחר ומנהל המכס ומע"מ או הנציגים המוסמכים שלהם, תקבע בכללים נהלי יבוא ויצוא לענין פרק זה.
(ב) החלטת המנהלים או הנציגים המוסמכים כאמור בסעיף קטן (א) תינתן תוך 30 ימים, מפניית המועצה; נחלקו המנהלים או הנציגים בדעותיהם, יחליט השר בדבר, תוך 15 ימים נוספים.

46. פיקוח מכס ביבוא וביצוא

(א) טובין המיובאים לאזור החופשי יועברו באופן ישיר מנמל הכניסה לאזור החופשי, בפיקוח רשות המכס.
(ב) עם הגעת הטובין לאזור ינהגו בהם בהתאם לנהלים שנקבעו לפי סעיף 45.
(ג) האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) יחול גם על יצוא טובין מהאזור לחוץ לארץ.

47. ביקורת מכס

הפיקוח על הכנסת טובין לאזור, על הוצאתם ממנו ועל שמירת טובין שלגביהם ניתן פטור, יהא בסמכות אגף המכס ומע"מ.

48. יחסי גומלין בין אזורים

סימן ד': מטבע חוץ

הוראות סימן זה יחולו גם על העברת טובין ומתן שירותים מאזור חופשי אחד לאזור חופשי אחר.

סימן ד': מטבע חוץ

49. הקלות בפיקוח על מטבע חוץ

סימן ה': תכנון ובניה

(א) על אף האמור בחוק הפיקוח על המטבע, דין בעל זכיון או עסק באזור החופשי, שהינו חברת חוץ הרשומה בישראל, כדין תושב חוץ לענין אותו חוק ((להלן בסעיף זה - בעל זכיון או עסק באזור שהינו תושב חוץ)).
(ב) מותר לבעל זכיון או עסק באזור שהינו תושב חוץ לקנות מתושב ישראל או למכור לו, טובין ושירותים, ומותר לתושב ישראל למכור לו או לקנות ממנו טובין ושירותים כאמור, ובלבד שדין קניה ומכירה כאמור יהיה, בהתאמה, כדין יצוא או יבוא

של טובין ושירותים, לענין חוק הפיקוח על המטבע וההיתרים שעל פיו.

סימן ה': תכנון ובניה

50. הגדרות ופרשנות

(א) בסימן זה -

"הועדה" - הועדה לתכנון ולבניה באזור החופשי שהוקמה לפי סעיף 52;

"הועדה המחוזית" - הועדה המחוזית לתכנון ולבניה במחוז שבו מצוי האזור החופשי;

"המועצה הארצית" - לרבות ועדת משנה שלה שהיא תסמיך לענין סימן זה;

"מהנדס האזור" - מהנדס שמינה שר הפנים והוא כשיר להיות מהנדס לפי חוק הרשויות המקומיות (מהנדס רשות

מקומית), התשנ"ב-1991;

"מתכנן המחוז" - כמשמעותו בסעיף 8(א) לחוק התכנון והבניה.

(ב) לכל מונח בסימן זה תהיה המשמעות שיש לו בחוק התכנון והבניה, זולת אם משתמע אחרת.

51. תכנון ובניה

על תכנון, פיתוח ובינוי האזור החופשי, יחולו הוראות חוק התכנון והבניה, בכפוף להוראות המפורשות בסימן זה, וכן הוראות

חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951.

52. ועדה לתכנון ובניה

(תיקון התשע"ב)

(א) כל אזור חופשי יהא מרחב תכנון מחוזי כמשמעו בסעיף 12 לחוק התכנון והבניה.

(ב) עבור כל אזור חופשי תוקם ועדה לתכנון ובניה שסמכותה תהיה לדון ולהחליט בדבר אישור תכניות לאזור וליתן היתרי

בניה באזור.

(ג) הועדה תהיה מורכבת מחברים אלה:

(1) יושב ראש הועדה המחוזית או מי ששר הפנים מינה, והוא יהיה יושב ראש הועדה;

(2) מתכנן המחוז או עובד לשכת תכנון מחוזית שמינה יושב ראש הועדה המחוזית;

(3) נציג שר הבריאות;

(4) נציג שר התעשייה והמסחר ⁵;

(5) נציג שר התחבורה;

(6) נציג השר לאיכות הסביבה;

(7) נציג שר המשפטים;

(8) שלושה נציגים של המגזר העסקי שימנה השר מתוך רשימה שיגיש לו בעל הזכיון;

(9) לא יותר משני נציגים של הרשויות המקומיות הגובלות באזור החופשי שימנה שר הפנים, על-פי המלצות

הרשויות המקומיות האמורות;

(10) מהנדס האזור החופשי.

(ד) מבין חברי הועדה תוקם ועדת משנה לרישוי המורכבת מהחברים המנויים בסעיף קטן (ג) (1), (2), (6), (7) ו-(10);

לישיבות ועדת המשנה לרישוי יוזמנו נציגים של שר הבריאות, שר הבינוי והשיכון, השר לביטחון הפנים והרשות הארצית

לכבאות והצלה וכן נציג לשכת המהנדסים, האדריכלים והאקדמאים במקצועות הטכנולוגיים בישראל, ואולם לנציגים תהיה

דעה מייעצת בלבד.

53. תכנית לאזור

(תיקון התשנ"א)

(א) בעל זכיון יכין תכנית לאזור החופשי ויגישה לועדה; התכנית תכלול הוראות של תכנית מפורטת והעתק ממנה תמסור הועדה לועדות התכנון והבניה המקומיות הגובלות באזור החופשי.

(ב) הועדה תדון בתכנית כאמור בסעיף קטן (א) רק אם נבדקה תחילה בידי צוות מייעץ הכולל את מתכנן המחוז או נציגו, מהנדס האזור ונציג השר לאיכות הסביבה (להלן - הצוות); תוך 14 ימים מיום שהתוכנית הראשונה הוגשה לבדיקתו, יקבע הצוות הנחיות להכנת תסקיר השפעה על הסביבה וכן יעיר את הערותיו בכתב לתכנית; הוגשו שינויים או תוספות לתכנית יקבע הצוות, תוך 14 ימים מיום הגשת כל שינוי או תוספת, הנחיות להכנת תסקיר השפעה על הסביבה או תסקיר מקוצר, אם ראה צורך בכך, וכן יעיר את הערותיו בכתב לתכנית.

(ג) הועדה תדון בתכנית ותחליט אם להפקידה אם לאו, תוך 14 ימים מיום שהוגשה לה התכנית יחד עם התסקיר השלם או המקוצר כאמור בסעיף קטן (ב). החליטה הועדה על הפקדת תכנית, תופקד התכנית יחד עם תסקיר ההשפעה על הסביבה שהוכן לענין זה, אם הוכן; ואולם הועדה רשאית, מנימוקים שיירשמו, להחליט שלא להפקיד את התסקיר או להפקיד רק חלקים ממנו.

(ד) הועדה מוסמכת לדון ולהחליט בדבר תכניות כאמור במקום הועדה המקומית והועדה המחוזית לתכנון ולבניה.

(ה) על אף האמור בחוק התכנון והבניה, כוחה של תכנית שאישרה הועדה לפי חוק זה יפה מכל תכנית אחרת שאושרה לפי חוק התכנון והבניה; חרגה תכנית לפי חוק זה מהוראות תכנית מתאר ארצית או מהחלטות הועדה למתקנים בטחוניים או מהחלטות ועדת ערר למתקנים בטחוניים לפי פרק ו' לחוק התכנון והבניה, לא תאושר אלא אם כן אושרה בידי המועצה הארצית; המועצה הארצית תתן החלטתה בתוך 30 ימים מיום שהוגשה התכנית לאישורה.

54. תחולת הוראות חוק התכנון והבניה והתאמתן

הוראות חוק התכנון והבניה יחולו גם על פעולתה של הועדה, על הדיונים בה, על התהליכים לאישור תכנית שהוגשה לה ועל תכנית שאישרה, הכל בשינויים הנובעים מחוק זה ובשינויים המפורטים להלן:

(1) הוראות סעיף 23 לחוק התכנון והבניה לא יחולו, ואולם אם היה חבר ועדה נציג של רשות מקומית, משרד או גוף אחר שהם בעלי ענין בתכנית פלונית שהובאה לדיון בפני הועדה, יהיה אותו חבר מנוע מלהצביע בקשר להתנגדויות שהוגשו לאותה תכנית;

(2) לא תחול חובת פרסום כאמור בסעיף 77 לחוק התכנון והבניה;

(3) פרטים בעתון של הועדה על הפקדת תכנית יהיה כאמור בסעיף 1א(א) לחוק התכנון והבניה, אך במקום "בשני עתונים" יראו כאילו נאמר "בשלושה עיתונים" ובמקום "שלפחות אחד מהם הוא עתון נפוץ" יראו כאילו נאמר "שלפחות שניים מהם הם עתונים נפוצים";

(4) על אף האמור בסעיף 102 לחוק התכנון והבניה, המועד להגשת התנגדויות לתכנית, יהיה בתוך 30 ימים מהמועד שבו פורסמו ההודעות בדבר ההפקדה בעתונים נפוצים, לפי מועד הפרסום המאוחר מבין הפרסומים בעתונים, וסמכות הועדה להאריך את המועד להגשת התנגדויות תהיה לתקופה שלא תעלה על 10 ימים נוספים;

(5) הוראת סעיף 106(א) לחוק התכנון והבניה לא תחול;

(6) הועדה תשמע התנגדויות, בעצמה או באמצעות חוקר כמשמעותו בסעיף 107א לחוק התכנון והבניה, ותחליט בהן, וכן תחליט לאשר את התכנית עם או בלי שינויים או בתנאים שתקבע, או לדחותה, הכל תוך 30

ימים מתום המועד להגשת התנגדויות כאמור בפסקה (4); נכללו בתכנית הוראות בדבר איחוד וחלוקה מחדש של מגרשים שלא בהסכמת בעלים, והוגשו התנגדויות לתכנית, תשמע הועדה את ההתנגדויות ותחליט בדבר התכנית כאמור, בתוך 60 ימים מתום המועד להגשת התנגדויות כאמור בפסקה (4);

(7) לענין תכניות שהוגשו לפי סימן זה, יראו כאילו בסעיף 108(ג) לחוק התכנון והבניה, במקום "60 ימים" נאמר "10 ימים"; אין באמור בפסקה זו כדי לגרוע מהאמור בסעיף 109 לחוק התכנון והבניה בשינוי האמור בפסקה (9);

(8) החליטה הועדה על הפקדת תכנית בתנאים, ולא מילא בעל הזכיון את התנאים שנדרש למלא בתוך 90 ימים מהמועד שנמסרה לו הודעה על החלטת הועדה, יראו את החלטת הועדה על ההפקדה כבטלה; ואולם, רשאית הועדה להאריך את המועד האמור, אם שוכנעה כי בעל הזכיון לא מילא את התנאים, מחמת נסיבות שאינן תלויות בו;

(9) לענין תכניות שהוגשו לפי חוק זה, יראו כאילו בסעיף 109(א) לחוק התכנון והבניה, במקום "90 ימים" נאמר "10 ימים" ובסעיף 109(ב), במקום "90 ימים" נאמר "14 ימים";

(10) הוראות הסעיפים 110, 111, 114 ו-115 לחוק התכנון והבניה לא יחולו; בעל הזכיון או המועצה רשאים לערור על דחיית התכנית בפני המועצה הארצית, תוך 14 ימים; חמישה חברי הועדה כאחד רשאים לערור תוך 14 ימים בפני המועצה הארצית על החלטת הועדה לאשר תכנית; המועצה הארצית תחליט בעררים תוך 30 ימים והחלטתה תהא סופית;

(11) אושרה תכנית בידי הועדה, או בידי שר הפנים לפי פסקה (9), תפרסם הועדה הודעה על כך בעתונים כאמור בפסקה (3), ותחילתה של התכנית לענין מתן היתרים לפי חוק התכנון והבניה תהא עם הפרסום הראשון של ההודעה בעתון;

(12) סמוך לאחר אישור התכנית תפורסם הודעה על כך ברשומות ומועד פרסום זה יהיה המועד לענין תביעה לפיצויים לפי סעיף 197(ב) לחוק התכנון והבניה;

(13) הוראות סימן ט' בפרק ג' לחוק התכנון והבניה לא יחולו;

(14) בכותרת תכנית יצוין כי היא אושרה לפי חוק זה וכי הוראות חוק זה חלות עליה;

(15) (א) הודעה על הפקדת תכנית תימסר בידי הועדה גם למי ששר הבטחון הסמיך לענין זה (להלן - נציג שר הבטחון), לא יאוחר ממועד פרסום ההודעה על הפקדת התכנית לפי פסקה (3);

(ב) נציג שר הבטחון יודיע לוועדה את עמדת מערכת הבטחון לגבי התכנית בתוך המועד להגשת התנגדויות לפי פסקה (4);

(ג) הוגשה מטעם שר הבטחון התנגדות לתכנית בשל מיתקן בטחוני, יועבר הנושא לדיון ולהחלטה לוועדה למיתקנים בטחוניים; ההתנגדות לא תהיה נתונה לעיון על פי סעיף 104 לחוק התכנון והבניה; לענין זה, "הועדה למיתקנים בטחוניים" - ועדת משנה לוועדה, המורכבת מיושב ראש הועדה, שיהיה גם יושב ראש הועדה למיתקנים בטחוניים, מנציג שר הפנים שנקבע לפי סעיף 52(ג)(1) ומנציג שר הבטחון;

(ד) על דיוני הועדה למיתקנים בטחוניים יחולו הוראות סעיפים 162, 170 ו-171 לחוק התכנון והבניה;

(16) לענין סימן זה יראו בפרק ט' לחוק התכנון והבניה, בכל מקום שבו נאמר "הועדה המקומית" כאילו נאמר "בעל זכיון".

לרישוי, וזו תדון ותחליט בבקשה תוך 30 ימים מיום שהוגשה לה.

(ב) לא החליטה ועדת המשנה לרישוי בבקשה במועד האמור או דחתה את הבקשה, רשאי מגיש הבקשה, תוך 30 ימים מתום המועד או ממועד הדחיה, להגיש בקשה לדיון בפני הועדה; הועדה תדון ותחליט בבקשה תוך 30 ימים מיום שהוגשה לה.

56. ביצוע ותקנות

סימן ו': תנאי תעסוקה ותנאים נוספים

שר הפנים ממונה על ביצוע סימן זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

סימן ו': תנאי תעסוקה ותנאים נוספים

57. תנאי העסקת עובדים

בכפוף לכך שלא תהיה כל פגיעה בדרישות המחייבות לפי אמנות בינלאומיות שישראל צד להן, זכאי בעל זכיון ועסק באזור:

(1) להתקשר בחוזה עבודה אישי עם כל עובד או להתקשר בהסכם קיבוצי בינו לבין ארגון עובדים יציג;

(2) להתנות בחוזה עבודה אישי או בהסכם קיבוצי על הוראות החוקים הבאים, ובלבד שייעשה הסדר חילופי

שאישרו השר ושר העבודה והרווחה:

(א) חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, בכל הנוגע לעבודת לילה, לעבודה בשעות נוספות ולגמול

עבודה בשעות נוספות;

(ב) חוק חופשה שנתית, התשי"א-1951, ובלבד שחופשה שנתית לעובד לא תפחת מ-14 ימים בשנת

עבודה;

(ג) חוק פיצויי פיטורים, התשל"ג-1963;

(ד) חוק איסור אפיית לילה, התשי"א-1951.

58. הסכמים קיבוציים

צווי הרחבה לפי סעיף 25 לחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957, לא יחולו על עובדים ומעבידים בעסק באזור חופשי או על

בעל זכיון, ובלבד שייעשה לגביהם הסדר חלופי שאישרו השר ושר העבודה והרווחה.

59. יישוב סכסוכי עבודה

(א) עובד ומעביד באזור חופשי רשאים להסכים על בוררות ליישוב סכסוכים ביניהם בהסכם קיבוצי או בחוזה עבודה אישי;

בוררות כאמור יכול שתהיה לפי חוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז-1957, או בוררות לפי חוק הבוררות, התשכ"ח-1968.

(ב) מינוי ועדת בוררים לפי סעיף 17 לחוק יישוב סכסוכי עבודה, לסכסוך עבודה באזור חופשי ייעשה בהתייעצות עם

המועצה.

60. אי תחולה של חוקים מסוימים

באזור חופשי לא יחול חוק רכישת מפעלים בידי עובדיהם (מקרים מיוחדים), התשמ"ז-1987.

61. העסקת עובדים זרים

⁶ *[[תיקון התשס"ג (מס' 2)]]*

(א) המועצה רשאית, לאחר שוידאה כי העסק באזור החופשי או בעל הזכיון העמידו תנאי דיור, ביטוח בריאות ותנאי עבודה

נאותים, להגיש לנציג מוסמך של שר הפנים בקשה בשם בעל זכיון או בעל עסק באזור לקבלת אשרות כניסה לעובדים זרים,

ובלבד שסך כל מכסת ההיתרים לעסק באזור או לבעל הזכיון לא תעלה על שלושה אחוזים ממצבת עובדיו.
(ב) הנציג המוסמך של שר הפנים באזור יתייעץ עם הממונה, כהגדרתו בסעיף 1 לחוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"א-1991, ויתן את החלטתו בבקשה תוך 15 ימים מיום קבלתה.
(ג) היתרים לפי סעיף קטן (א) יינתנו לעובדים בתפקידי ניהול והכשרת עובדים בלבד.

61א. עובדים זרים לשם בניה ותשתית

(תיקון התשנ"ו)

לענין ביצוע עבודות בניה, עבודות לפיתוח השטח, הקמת תשתיות והתקנת ציוד באזור, למעט הפעלתו השוטפת, יחולו הוראות סעיף 61 בשינויים הבאים:

- (1) מכסת ההיתרים לעסק באזור או לבעל הזכיון תיקבע בהתאם לדין ולהוראות הנוהל הקיימים בעת מתן האשרה;
- (2) המועד למתן ההחלטה בבקשה כאמור בסעיף 61(ב) יהיה 45 ימים;
- (3) הוראות סעיף 61(ג) לא יחולו.

62. חופש פעולה עסקי

- (א) בכפוף להוראות חוק זה, בעל זכיון ועסק באזור ייהנו מהתנאים הבאים:
- (1) לא יתקיים כל פיקוח על מחירים או רווחים ביחס למכירת טובין, מתן שירותים ולקביעת דמי שכירות באזור;
 - (2) לא יחולו כל מכסות על רכישות או ייצור מקומיים.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), ייצור חקלאי באזור יותר רק על פי היתר של הנציג המוסמך של שר החקלאות באזור.

63. שירותי שמירה פרטיים

יותר שירותי שמירה פרטיים על ידי גופים שיועסקו על ידי בעל זכיון או עסקים באזור; שירותי השמירה יינתנו על ידי גופים המאושרים מכוח חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב-1972, ובהתאם לחוק כלי יריה, התשי"ט-1949.

64. חשמל באזור

בעל זכיון ועסק באזור, רשאים לייצר ולספק חשמל באזור ולשם כך לספק את כל הציוד והשירותים הדרושים לשם התקנה, בדיקה, הפעלה, הפצה, ייצור ואספקה של חשמל באזור.

בזק באזור

65.

(תיקונים: התשנ"ו, התשע"ח)

- (א) (1) בכפוף להוראות פסקה (2), יהיה בעל זכיון גם בעל רשיון מיוחד לפי חוק הבזק לביצוע פעולות בזק ולמתן שירותי בזק לעסק באזור החופשי או לספק שירותים נילווים, לרבות שירותי חיוג בין-לאומי ישיר, באמצעות לוויין או כבל תת-ימי; כן יוכל להקים ולהפעיל מערכות בזק המשלבות דיבור, נתונים ותמונות ולספק שירותי התקנה ותחזוקה לרשת בזק באזור ושירותי ערך מוסף אחרים;
- (2) בעל זכיון יגיש בקשה לרשיון כאמור בפסקה (1) לידי הנציג המוסמך של משרד התקשורת באזור; הרשיון יינתן תוך שישים ימים מהיום שהנציג אישר תקינות הבקשה, ובלבד שבעל הזכיון עמד בדרישות על פי סעיף 4(ב)(2) ו-4(ג) לחוק הבזק; ברשיון כאמור ניתן לכלול תנאים כאמור בסעיף 4(ד) לחוק הבזק, בענינים

הנדסיים-טכניים, זמינות שירותים ואיכותם, תיאומים אלקטרומגנטיים, תיאומים בין-לאומיים, תיאומים לווניניים, זכויות קנייניות ותשלומי אגרות, ובלבד שבתנאי הרשיון לא תהיה הפליה בלתי סבירה לעומת רשיון במקום אחר בישראל;

(3) בהפעילו רשיון מיוחד כאמור בפסקה (1) לשירותי לוויין, רשאי בעל זכיון להתקשר עם תאגיד לווניות בחוץ לארץ באמצעות נציגו בישראל (להלן בפסקה זו - הנציג) לשם קבלת שירותיו כפי שיזקק להם, ואולם השיעור המרבי של עמלת ניהול ותיאום שהנציג זכאי לקבל מאת בעל הזכיון, לא יעלה על עשרה אחוזים מכלל דמי השירותים שבעל הזכיון משלם לתאגיד הלוויות בעד שירותיו.

(ב) (1) אין במתן רשיון מיוחד לבעל זכיון כדי לגרוע מזכותו של כל אדם לבקש משר התקשורת, באמצעות נציגו באזור, רשיון לביצוע פעולות בזק או למתן שירותי בזק לעסק באזור;

(2) רשיון לפי פסקה (1) יינתן תוך ששים ימים מהיום שבו אישר נציג השר את תקינות הבקשה, ובלבד שהמבקש עמד בהוראות סעיף 4 לחוק הבזק.

(ג) בעל זכיון שהוא בעל רשיון מיוחד כאמור בסעיף קטן (א), או בעל רשיון מיוחד אחר למתן שירותי בזק באזור, אינו רשאי לתת שירותי בזק לאדם מחוץ לאזור, בין במישרין ובין בעקיפין, אלא אם כן הורשה לכך במפורש ברשיון מיוחד ונפרד מרשיונו.

(ד) (1) בעל זכיון יקים תשתית בזק באזור הן לצורך מתן שירותי בזק לפי רשיונו והן לצורך מתן שירותי בזק בידי "בזק" החברה הישראלית לתקשורת בע"מ (להלן - החברה) או בידי בעל רשיון מיוחד אחר;

(2) לענין השימוש בתשתית הבזק כאמור בפסקה (1), יחולו הוראות סעיף 5 לחוק הבזק, בשינויים המחויבים;

(3) אין האמור בפסקה (1) מונע מאדם באזור החופשי להיות, לפי בחירתו, מנוי של החברה או של בעל רשיון מיוחד אחר ולקבל מכל אחד מהם או מכולם כאחד שירותי בזק לפי צרכיו.

(ה) (1) בעל זכיון, בעל רשיון מיוחד באזור וכל אדם באזור (להלן בסעיף זה - המשתמש) המחובר לרשת הבזק הציבורית באופן ישיר או מנקודת סיום רשת הבזק הציבורית, ישתמש רק בצידוד קצה בעל אישור סוג בהתאם לחוק הבזק;

(2) משתמש באזור שאינו מחובר לרשת הבזק הציבורית רשאי להשתמש בצידוד קצה שלא קיבל אישור בהתאם לחוק הבזק, ובלבד שהחיבור בינו לבין רשת הבזק הציבורית יהיה באמצעות מרכזת מתאמת בעלת אישור סוג משר התקשורת שבתכונותיה תאפשר, בין היתר, לצידוד קצה באזור להתקשר לרשת הבזק הציבורית ללא פגיעה ברשת הבזק הציבורית.

(ו) בעל זכיון או בעל רשיון מיוחד באזור רשאי להשתמש בקווים בלעדיים של תשתית בזק בישראל ומחוצה לה באמצעות החברה או באמצעות בעל רשיון מיוחד, לפי הענין.

(ז) לענין השימוש בתדרי רדיו, יפעל בעל זכיון או בעל רשיון מיוחד באזור לפי הוראות פקודת הטלגרף האלחוטי, [נסח חדש], התשל"ב-1972, לרבות לענין מכשירים אלחוטיים ובכלל זה צידוד קצה, ובכפוף להחלטותיה של ועדת התדרים; בסעיף קטן זה, "ועדת התדרים" ו"מכשיר אלחוטי" - כהגדרתם בפקודה האמורה.

65א. הפרת תנאי ברשיון

(תיקון התשל"ו)

מי שהפר, בין בעצמו ובין על ידי אחר, את הוראות סעיפים 26, 27, 27א ו-29 או תנאי אחר ברשיון, יראו אותו כמי שלא קיים תנאי מתנאי רשיון עסקי, כאמור בחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968.

66. סמכות הרחבה

(א) על אף האמור בסעיף 27 רשאי השר, בהתייעצות עם המועצה ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע בצו סוג של גופים פרטיים נוספים שיהיו רשאים להקים עסק באזור, לרבות גופים הנותנים שירותים מהסוג שניתן על ידי מוסד כספי ושירותים כספיים נוספים, ובתנאים שקבע.

(ב) צו כאמור בסעיף קטן (א) לענין תאגיד בנקאי כמשמעותו ב**חוק בנק ישראל**, התשי"ד-1954, ייקבע בהסכמת נגיד בנק ישראל; נקבע צו כאמור, לא יחול על התאגיד הבנקאי סעיף 28(ו).

67. ביצוע ותקנות

השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו בהתייעצות עם כל שר הנוגע לענין, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת.

יצחק

רבין

אברהם

(בייגה)

שוחט

ראש

הממשלה

שר

האוצר

עזר ויצמן

שבח וייס

נשיא המדינה

יושב ראש

הכנסת

[1] [ח"ס 1470](#), התשנ"ד (30.6.1994), עמ' 216.

תיקונים: [ח"ס 1587](#), התשנ"ו (21.3.1996), עמ' 264;

ס"ח 1879, התשס"ג (25.11.2002), עמ' 119;

ס"ח 1882, התשס"ג (29.12.2002), עמ' 189 [התשס"ג (מס' 2)];

ס"ח 2209, התשס"ט (10.8.2009), עמ' 327. הצ"ח - ממשלה 436, התשס"ט, עמ' 348 ועמ' 514;

ס"ח 2381, התשע"ב (8.8.2012), עמ' 745. הצ"ח - ממשלה 672, התשע"ב, עמ' 600;

ס"ח 2712, התשע"ח (22.3.2018), עמ' 489. הצ"ח - ממשלה 1196, התשע"ח, עמ' 420.

[2]. הסמכות לביצוע החוק הועברה לשר התשתיות הלאומיות (י"פ 4580, התשנ"ח, עמ' 178).

[3]. סמכויות שר הכלכלה והתעשייה (מקודם: שר התעשייה והמסחר) הועברו לשר הרווחה והשירותים החברתיים (י"פ 7394, התשע"ז, עמ' 1312).

[4]. סמכויות שר הכלכלה והתעשייה (מקודם: שר התעשייה והמסחר) הועברו לשר הרווחה והשירותים החברתיים (י"פ 7394, התשע"ז, עמ' 1312).

[5]. סמכויות שר הכלכלה והתעשייה (מקודם: שר התעשייה והמסחר) הועברו לשר הרווחה והשירותים החברתיים (י"פ 7394, התשע"ז, עמ' 1312).

[6]. בתיקון נכתב, בטעות, כי יש לתקן את סעיף 35(ב) לחוק, אך הכוונה היא לתיקון סעיף זה. תחילתו של התיקון ביום

1.5.03

//